Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

2. oktober 2019*

»Appel – økonomisk og monetær politik – artikel 127, stk. 6, TEUF – forordning (EU) nr. 1024/2013 – artikel 4, stk. 1, litra g) – tilsyn med kreditinstitutter på et konsolideret grundlag – forordning (EU) nr. 468/2014 – artikel 2, nr. 21), litra c) – forordning (EU) nr. 575/2013 – artikel 10 – koncern under tilsyn – institutter, som er fast tilknyttet et centralt organ«

I de forenede sager C-152/18 P og C-153/18 P,

angående to appeller i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 23. februar 2018,

Crédit mutuel Arkéa, Relecq Kerhuon (Frankrig), ved avocat H. Savoie,

appellant,

de øvrige andre parter i appelsagen:

Den Europæiske Centralbank (ECB) ved K. Lackhoff, R. Bax, C. Olivier, som befuldmægtigede, bistået af avocat P. Honoré,

sagsøgt i første instans

Europa-Kommissionen ved V. Di Bucci, K.-P. Wojcik og A. Steiblytė, som befuldmægtigede,

intervenient i første instans,

støttet af:

Confédération nationale du Crédit mutuel, Paris (Frankrig), ved avocats M. Grégoire og C. De Jonghe,

intervenient i appelsagen (C-152/18 P),

og

Crédit mutuel Arkéa, Relecq Kerhuon (Frankrig), ved avocat H. Savoie,

appellant,

de øvrige andre parter i appelsagen:

* Processprog: fransk.

Den Europæiske Centralbank (ECB) ved K. Lackhoff, R. Bax og C. Olivier, som befuldmægtigede, bistået af avocat P. Honoré,

sagsøgt i første instans

Europa-Kommissionen ved V. Di Bucci, K.-P. Wojcik og A. Steiblytė, som befuldmægtigede,

intervenient i første instans,

støttet af:

Confédération nationale du Crédit mutuel, Paris (Frankrig), ved avocats M. Grégoire og C. De Jonghe,

intervenient i appelsagen (C-153/18 P),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne C. Toader, A. Rosas og L. Bay Larsen,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 18. juni 2019,

afsagt følgende

Dom

1 I appelskriftet har Crédit mutuel Arkéa (herefter »CMA«) nedlagt påstand om ophævelse af de domme, der blev afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 13. december 2017, Crédit mutuel Arkéa mod ECB (T-712/15, herefter den »første appellerede dom«, EU:T:2017:900), og af 13. december 2017, Crédit mutuel Arkéa mod ECB (T-52/16, herefter den »anden appellerede dom«, EU:T:2017:902) (herefter under ét de »appellerede domme«), hvorved Retten forkastede de af CMA anlagte søgsmål med påstand om annullation af henholdsvis Den Europæiske Centralbanks (ECB) afgørelse ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/28 af 5. oktober 2015 om fastsættelse af de tilsynsmæssige krav, der finder anvendelse på koncernen Crédit mutuel (herefter den »første omtvistede afgørelse«), og ECB's afgørelse ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/40 af 4. december 2015 om fastsættelse af de tilsynsmæssige krav, der finder anvendelse på koncernen Crédit mutuel (herefter den »anden omtvistede afgørelse«) (herefter under ét de »omtvistede afgørelser«).

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning (EU) nr. 575/2013

2 Artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT 2013, L 176, s. 1), der har overskriften »Undtagelser for institutter, som er fast tilknyttet et centralt organ«, bestemmer i stk. 1:

»De kompetente myndigheder kan i overensstemmelse med national lovgivning helt eller delvis undtage et eller flere institutter, der er beliggende i samme medlemsstat, og som er fast tilknyttet et centralt organ, der kontrollerer dem, og som er etableret i samme medlemsstat, fra kravene i anden til ottende del, hvis følgende betingelser er opfyldt:

a) Det centrale organ og de tilsluttede institutter hæfter solidarisk for deres forpligtelser, eller de tilsluttede institutters forpligtelser garanteres fuldt ud af det centrale organ.

b) Det centrale organs og samtlige tilsluttede institutters solvens og likviditet kontrolleres i deres helhed på grundlag af institutternes konsoliderede regnskaber.

c) centralorganets ledelse er bemyndiget til at give instrukser til de tilsluttede institutters ledelse.

[...]«

3 Denne forordnings artikel 11, stk. 4, har følgende ordlyd:

»Finder artikel 10 anvendelse, opfylder det i nævnte artikel omtalte centrale organ kravene i anden til ottende del på grundlag af den konsoliderede situation for det centrale organ og dets tilknyttede institutter som helhed.«

Forordning (EF) nr. 1024/2013

4 16., 26., 30. og 65. betragtning til Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter (EUT 2013, L 287, s. 63) lyder:

»(16) Store kreditinstitutters sikkerhed og soliditet er afgørende for at sikre det finansielle systems stabilitet. [...]

[...]

(26) Der kan opstå risici for et kreditinstituts sikkerhed og soliditet både inden for et individuelt kreditinstitut og inden for en bankkoncern eller et finansielt konglomerat. Det er vigtigt med særlige tilsynsordninger til forebyggelse af disse risici, således at kreditinstitutters sikkerhed og soliditet sikres. Ud over tilsyn med individuelle kreditinstitutter bør ECB's opgaver omfatte tilsyn på konsolideret niveau[...]

[...]

(30) ECB bør udføre de opgaver, som den overdrages, med henblik på at sikre kreditinstitutters sikkerhed og soliditet og stabiliteten af det finansielle system i Unionen og i de enkelte deltagende medlemsstater samt det indre markeds enhed og integritet [...]

[...]

65 [...] Udførelsen af tilsynsopgaver har til formål at beskytte kreditinstitutternes sikkerhed og soliditet og det finansielle systems stabilitet. [...]«

5 Denne forordnings artikel 1, stk. 1, bestemmer:

»Denne forordning overdrager ECB særlige opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter med henblik på at bidrage til kreditinstitutternes sikkerhed og soliditet og det finansielle systems stabilitet inden for Unionen og de enkelte medlemsstater, idet der fuldt ud og under stor omhu tages hensyn til det indre markeds enhed og integritet baseret på ligebehandling af kreditinstitutterne med henblik på at undgå regelarbitrage.«

6 Nævnte forordnings artikel 4, stk. 1, bestemmer:

»ECB har inden for rammerne af artikel 6 og i overensstemmelse med stk. 3 i denne artikel enekompetence til med henblik på tilsyn at udføre følgende opgaver i forbindelse med alle de kreditinstitutter, der er etableret i de deltagende medlemsstater:

[...]

g) at føre tilsyn på et konsolideret grundlag med kreditinstitutters moderselskaber, der er etableret i en af de deltagende medlemsstater, herunder med finansielle holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber, og at deltage i tilsyn på et konsolideret grundlag, herunder i tilsynskollegier, med forbehold af kompetente nationale myndigheders deltagelse som observatører i disse kollegier i forbindelse med moderselskaber, der ikke er etableret i en af de deltagende medlemsstater

[...]«

7 I henhold til samme forordnings artikel 6, stk. 1, udfører ECB sine opgaver inden for en fælles tilsynsmekanisme (Single Supervisory Mechanism, herefter »SSM«), som omfatter ECB og de kompetente nationale myndigheder, og sikrer denne mekanismes effektive og konsekvente virkemåde.

8 Artikel 24 i forordning nr. 1024/2013 har følgende ordlyd:

»1. ECB opretter et administrativt klagenævn, der udfører intern administrativ revision af afgørelser truffet af ECB under udøvelsen af de beføjelser, den er tillagt i henhold til denne forordning, efter en anmodning om revision indgivet i overensstemmelse med stk. 5. Den interne administrative revision vedrører en sådan afgørelses proceduremæssige og materielle overensstemmelse med denne forordning.

[...]

5. Enhver fysisk eller juridisk person kan i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, anmode om revision af en afgørelse truffet af ECB i henhold til denne forordning, som er rettet til den pågældende eller berører vedkommende umiddelbart og individuelt. En anmodning om revision af en afgørelse truffet af Styrelsesrådet som omhandlet i stk. 7 antages ikke til behandling.

6. Enhver anmodning om revision samt en begrundelse herfor fremsendes skriftligt til ECB inden en måned efter datoen for meddelelse af afgørelsen til den person, der fremsætter anmodningen, eller i mangel heraf senest en måned efter den dato, hvor den pågældende har fået kendskab til den.

7. Efter at have afgjort om anmodningen om revision kan antages til behandling, afgiver det administrative klagenævn en udtalelse inden for en frist, som står i forhold til sagens hastende karakter, dog senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen, og henviser den til tilsynsrådet med henblik på udarbejdelse af et nyt udkast til afgørelse. Tilsynsrådet tager hensyn til det administrative klagenævns udtalelse og forelægger straks et nyt udkast til afgørelse for Styrelsesrådet. Det nye udkast til afgørelse ophæver den oprindelige afgørelse, erstatter den med en afgørelse med samme indhold eller erstatter den med en ændret afgørelse. Det nye udkast til afgørelse anses for vedtaget, medmindre Styrelsesrådet gør indsigelse inden for en periode på højst ti arbejdsdage.

[...]

9. Det administrative klagenævns udtalelse, tilsynsrådets nye udkast til afgørelse og den afgørelse, som Styrelsesrådet træffer i medfør af denne artikel, begrundes og meddeles parterne.

10. ECB vedtager en afgørelse om fastsættelse af det administrative klagenævns forretningsorden.

[...]«

Forordning (EU) nr. 468/2014

9 Niende betragtning til Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) nr. 468/2014 af 16. april 2014 om fastlæggelse af en ramme for samarbejde inden for Den Fælles Tilsynsmekanisme mellem Den Europæiske Centralbank og de kompetente nationale myndigheder og med de udpegede nationale myndigheder (herefter »SSM-rammeforordningen«) (EUT 2014, L 141, s. 1) er sålydende:

»Som følge heraf udarbejdes og specificeres med denne forordning de samarbejdsprocedurer, som er fastsat i [forordning nr. 1024/2013], mellem ECB og de kompetente nationale myndigheder inden for SSM samt, hvor det er hensigtsmæssigt, med de udpegede nationale myndigheder, for herved at sikre SSM's effektive og konsekvente virkemåde.«

10 Denne forordnings artikel 2, nr. 21), bestemmer:

»I denne forordning finder de i SSM-forordningen fastsatte definitioner anvendelse, medmindre andet fremgår, sammen med følgende definitioner:

[...]

21. »koncern under tilsyn« (»supervised group«): enhver af følgende:
    a) en koncern, hvis moderselskab er et kreditinstitut eller et finansielt holdingselskab, der har sit hovedkontor i en deltagende medlemsstat

    [...]
    c) enheder under tilsyn, som hver for sig har deres hovedkontor i den samme deltagende medlemsstat, forudsat at de er fast tilknyttet et centralt organ, som fører tilsyn med dem i henhold til de betingelser, som er fastsat i artikel 10 i forordning […] nr. 575/2013, og som er etableret i den samme deltagende medlemsstat.«

Afgørelse 2014/360/EU

11 Ved Den Europæiske Centralbanks afgørelse 2014/360/EU af 14. april 2014 om nedsættelse af et administrativt klagenævn og forretningsordenen for dette (EUT 2014, L 175, s. 47) oprettes det i artikel 24 i forordning nr. 1024/2013 omhandlede administrative klagenævn.

12 Artikel 7, stk. 1, i denne afgørelse fastsætter:

»Enhver fysisk eller juridisk person til hvem en afgørelse fra ECB i henhold til forordning [...] nr. 1024/2013 er rettet, eller som berører vedkommende umiddelbart og individuelt, og som ønsker at anmode om en intern administrativ revision [...], gør dette ved at indgive en skriftlig meddelelse om revision til sekretæren, hvori den påklagede afgørelse identificeres. Meddelelsen om revision indgives på et af de officielle EU-sprog.«

Fransk ret

13 I henhold til artikel L. 511-30 i code monétaire et financier (lov om monetære og finansielle anliggender) betragtes Confédération nationale du Crédit mutuel (herefter »CNCM«) med henblik på anvendelse af denne lovs bestemmelser om kreditinstitutter og finansieringsselskaber som et centralt organ.

14 Lovens artikel L. 511-31 bestemmer navnlig, at de centrale organer repræsenterer de kreditinstitutter og finansieringsselskaber, der er tilknyttet dem, at de har til opgave at sikre samhørighed inden for netværket, og at de tilknyttede institutter og selskaber fungerer korrekt, samt at de med henblik herpå træffer alle de nødvendige foranstaltninger, navnlig for at sikre hvert enkelt instituts og selskabs såvel som hele netværkets likviditet og solvens.

De faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisten

15 Crédit mutuel er en decentraliseret bankkoncern bestående af et netværk af lokale Crédit mutuel-kasser med status af andelsselskaber. Hver enkelt lokal Crédit mutuel-kasse skal være tilknyttet en regional sammenslutning, mens hver enkelte regionale sammenslutning skal være tilknyttet CNCM, netværkets centrale organ i henhold til artikel L. 511-30 og L. 511-31 i code monétaire et financier. På nationalt plan omfatter Crédit mutuel endvidere Caisse centrale du Crédit mutuel, der er et kooperativt kreditaktieselskab med variabel kapital, godkendt som kreditinstitut, og ejet af netværkets medlemmer.

16 CMA er et kooperativt kreditaktieselskab med variabel kapital, godkendt som kreditinstitut. Det blev oprettet i 2002 ved en sammenlægning af flere regionale sammenslutninger af Crédit mutuel-kasser. Andre sammenslutninger slog sig sammen og oprettede CM11-CIC, mens andre igen forblev selvstændige.

17 Ved skrivelse af 19. september 2014 meddelte CMA ECB sin analyse af, hvorfor ECB ikke kunne føre tilsyn med CMA gennem CNCM. Ved skrivelse af 10. november 2014 meddelte ECB, at den ville forelægge de kompetente franske myndigheder spørgsmålet.

18 Den 19. december 2014 fremsendte ECB et udkast til afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, til CNCM med anmodning om, at udkastet blev sendt til de forskellige enheder, som udgør CNCM, ligesom den fastsatte en frist for disse enheders fremsendelse af bemærkninger. Den 16. januar 2015 fremsendte CMA sine bemærkninger til ECB, og den 30. januar 2015 afgav CNCM udtalelse om CMA's bemærkninger.

19 Den 19. februar 2015 fremsendte ECB et udkast til revideret afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen og de enheder, der udgør koncernen, til CNCM med anmodning om, at det reviderede udkast blev sendt til de enheder, som udgør CNCM, ligesom den fastsatte en frist for disse enheders fremsendelse af bemærkninger. CMA fremsendte sine bemærkninger den 27. marts 2015.

20 Den 17. juni 2015 vedtog ECB en afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, hvori den fremhævede, at den var den tilsynsmyndighed, der på et konsolideret grundlag skulle føre tilsyn med CNCM, og den kompetente myndighed med ansvar for tilsyn med de i afgørelsen omhandlede enheder, heriblandt CMA (første betragtning). Det var præciseret i denne afgørelses artikel 2, stk. 1, at CNCM skulle overvåge, at Crédit mutuel-koncernen til enhver tid opfyldte de i afgørelsens bilag I opstillede krav. Det fulgte af nævnte afgørelses artikel 2, stk. 3, at CMA til enhver tid skulle opfylde de i afgørelsens bilag II-2 opstillede krav, hvorefter denne blev pålagt en egenkapitalandel i kategori 1 (herefter »egentlig kernekapital«) på 11%.

21 Den 17. juli 2015 anmodede CMA om en revision af denne afgørelse i henhold til artikel 24 i forordning nr. 1024/2013, sammenholdt med artikel 7 i afgørelse 2014/360. Den 31. august 2015 fandt en høring sted ved Det Administrative Klagenævn.

22 Den 14. september 2015 vedtog Det Administrative Klagenævn en udtalelse, hvorved ECB's afgørelse af 17. juni 2015 fandtes at være lovlig. Klagenævnet fremhævede i udtalelsen hovedsageligt, at den af CMA fremførte kritik af denne afgørelse kunne inddeles i tre kategorier, afhængigt af, om den anfægtede gennemførelsen af tilsyn på et konsolideret grundlag med Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM med den begrundelse, at CNCM ikke var et kreditinstitut (det første klagepunkt), påstod, at der ikke findes en »Crédit mutuel-koncern« (det andet klagepunkt), eller bestred ECB's afgørelse om at hæve sine krav til den egentlige kernekapital fra 8 til 11% (det tredje klagepunkt).

23 Hvad angår det første klagepunkt fremhævede Det Administrative Klagenævn for det første, at ECB ved en afgørelse af 1. september 2014 havde fastslået, at Crédit mutuel-koncernen var en stor koncern, der var underlagt tilsyn, at CMA var en enhed, der var medlem af denne koncern, og at CNCM udgjorde det højeste konsolideringsniveau. For det andet bemærkede klagenævnet, at begrebet centralt organ i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 og i artikel 10 i forordning nr. 575/2013 ikke var fastlagt i EU-retten, og at det ikke var et krav, at det pågældende centrale organ var et kreditinstitut. For det tredje bemærkede Det Administrative Klagenævn, at det ikke var nødvendigt, at ECB var i besiddelse af alle beføjelserne til at gennemføre tilsyn med en koncerns moderselskab eller pålægge det sanktioner, for at den kunne gennemføre tilsyn på et konsolideret grundlag. For det fjerde fremhævede klagenævnet, at Crédit mutuel-koncernen, inden denne kompetence blev overdraget til ECB, gennem CNCM var underlagt tilsyn på et konsolideret grundlag fra den kompetente franske myndigheds side, nemlig Autorité de contrôle prudentiel et de résolution.

24 Hvad angår det andet klagepunkt konkluderede Det Administrative Klagenævn, at Crédit mutuel-koncernen opfyldte de krav, der er opstillet i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, som der henvises til i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014. For det første fandt Det Administrative Klagenævn, at CNCM's karakter af en sammenslutning ikke var til hinder for, at der var solidaritet med de tilknyttede institutter. For det andet fastslog klagenævnet, at Crédit mutuel-koncernens samlede regnskaber var opstillet på et konsolideret grundlag. For det tredje fandt klagenævnet, at ECB med føje havde fastslået, at CNCM havde beføjelser til at udstede instrukser til ledelsen for de tilknyttede institutter.

25 Hvad angår det tredje klagepunkt fastslog Det Administrative Klagenævn, at ECB's vurderinger af kravene til CMA's egentlige kernekapital ikke var behæftet med et åbenbart urigtigt skøn og ikke var uforholdsmæssige. Klagenævnet fremhævede i denne forbindelse den vedvarende uenighed mellem CMA og CNCM, der kan være udtryk for ledelsesproblemer, som kan give anledning til yderligere risici.

26 Den første omtvistede afgørelse ophævede og erstattede i medfør af artikel 24, stk. 7, i forordning nr. 1024/2013 afgørelsen af 17. juni 2015, men havde samme indhold.

27 Den anden omtvistede afgørelse fastsatte de nye tilsynsmæssige krav, der finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, og på de enheder, som den består af. Denne afgørelses punkt 1 vedrørte de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen på et konsolideret grundlag, mens afgørelsens punkt 3 vedrørte de krav, der finder anvendelse på CMA.

Sagen for Retten og de appellerede domme

28 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor den 3. december 2015 og den 3. februar 2016 anlagde CMA annullationssøgsmål til prøvelse af den første omtvistede afgørelse henholdsvis den anden omtvistede afgørelse.

29 Til støtte for hvert af de to søgsmål fremsatte CMA tre anbringender, hvoraf det kun er de to første, der er relevante i de foreliggende appelsager.

30 Med de to første anbringender anfægtede CMA i det væsentlige lovligheden af den første omtvistede afgørelses artikel 2, stk. 1, og af bilag I til denne afgørelse samt lovligheden af den anden omtvistede afgørelses punkt 1, for så vidt som der ved disse bestemmelser tilrettelagdes et tilsyn på et konsolideret grundlag af Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM. Herved gjorde CMA gældende, at CNCM ikke kunne henhøre under ECB's tilsyn, idet CNCM ikke var et kreditinstitut, og anførte, at ECB ikke med føje kunne lægge til grund, at der var tale om en »koncern« med henblik på tilsynet.

31 Ved de appellerede domme frifandt Retten ECB i de af CMA anlagte søgsmål.

Parternes påstande og retsforhandlingerne ved Domstolen

32 CMA har ved appellerne nedlagt påstand om ophævelse af de appellerede domme.

33 ECB har nedlagt følgende påstande:

– Appellerne afvises, i hvert fald for så vidt angår de i afsnit 100-109 omhandlede anbringender og argumenter.

– Om fornødent anmodes CMA på grundlag af artikel 64 i Domstolens procesreglement om at fremlægge enhver refinansieringsaftale, der måtte være indgået mellem CMA og dennes filialer.

– I øvrigt forkastes appellerne som ugrundede.

– De appellerede domme stadfæstes, og

– CMA tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

34 Europa-Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

– Appellerne forkastes og

– CMA tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

35 Domstolens præsident har ved afgørelse af 21. marts 2018 besluttet at forene sagerne C-152/18 P og C-153/18 P med henblik på den skriftlige og den mundtlige forhandling samt dommen.

36 Ved et dokument indleveret til Domstolens Justitskontor den 7. juni 2018 har CNCM på grundlag af artikel 40, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol anmodet om tilladelse til at indtræde i sagerne til støtte for ECB's og Kommissionens påstande.

37 Domstolens præsident har imødekommet anmodningen ved kendelse af 20. september 2018, Crédit Mutuel Arkéa mod ECB (C-152/18 P og C-153/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:765).

Om appellerne

38 Til støtte for appellerne har CMA fremsat to anbringender, der er formuleret ens i hver af de to appeller, og som skal behandles samlet.

39 For så vidt angår det som bilag til appellerne vedlagte notat, hvori en universitetsprofessor på CMA's foranledning har bedømt de appellerede domme i lyset af reglerne om regulering af banker og banktilsyn, og som ifølge Kommissionen ikke bør admitteres, skal det indledningsvis bemærkes, at i det omfang bilagene indeholder skriftlige elementer, som nogle af de i stævningen fremførte anbringender støttes på, skal sådanne elementer, som følge af, at bilagene blot fungerer som bevismateriale og et middel til sagens oplysning, fremgå af selve stævningens tekst eller i det mindste være angivet i tilstrækkeligt omfang i stævningen (jf. dom af 28.6.2005, Dansk Rørindustri m.fl. mod Kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P og C-213/02 P, EU:C:2005:408, præmis 99 og 100, og kendelse af 7.8.2018, Campailla mod Den Europæiske Union, C-256/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:655, præmis 34).

40 Som generaladvokaten har konstateret i punkt 31 i forslaget til afgørelse, har CMA henvist generelt til dette notat i appelskrifternes indledning uden hverken udtrykkeligt at knytte notatet til et af de anbringender, der er fremført til støtte for appellerne, eller konkret at angive de elementer i notatet, hvorpå et af disse anbringende angiveligt skulle være baseret.

41 Derfor skal den af Kommissionen rejste formalitetsindsigelse tages til følge, og indholdet af det pågældende notat samt henvisningen hertil i appellerne afvises.

42 Hvad i øvrigt angår den af ECB fremsatte anmodning om foranstaltninger til bevisoptagelse, er det tilstrækkeligt at bemærke, at den ikke overholder kravet i procesreglementets artikel 174, hvorefter påstandene i svarskriftet skal gå ud på, at appellen helt eller delvist tages til følge, afvises eller forkastes. Denne anmodning må derfor afvises.

De første anbringender

43 Med de første anbringender, som CMA har fremsat til støtte for appellerne, har denne gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, for så vidt som den fastslog, at artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 og artikel 10 i forordning nr. 575/2013 gør det muligt for ECB at føre tilsyn på et konsolideret grundlag med institutter, der er tilknyttet et centralt organ, selv når dette centrale organ ikke er et kreditinstitut.

44 Disse anbringender er opdelt i to led.

Om de første anbringenders første led

– *Parternes argumenter*

45 Med de første anbringenders første led har CMA gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, for så vidt som den fastslog, at artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 gør det muligt for ECB at føre tilsyn på et konsolideret grundlag med institutter, der er tilknyttet et centralt organ, uden at det er nødvendigt, at dette centrale organ er et kreditinstitut.

46 For det første har CMA anført, at Retten, hvis den havde fortolket nævnte bestemmelse i overensstemmelse med artikel 127, stk. 6, TEUF og artikel 1 i forordning nr. 1024/2013, der vedrører de specifikke opgaver, som er overdraget ECB på området for kontrol og tilsyn med »kreditinstitutter«, burde være nået frem til, at det centrale organ, som er omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, nødvendigvis må være et kreditinstitut, for at ECB kan føre tilsyn på et konsolideret grundlag gennem dette centrale organ.

47 For det andet har CMA bestridt Rettens bedømmelse i den første appellerede doms præmis 89 og i den anden appellerede doms præmis 88, hvorefter det ville føre til en opsplitning af tilsynet i strid med formålene med både forordning nr. 1024/2013 og forordning nr. 468/2014, såfremt CMA's tilgang følges.

48 Herved har CMA i det væsentlige gjort gældende, at de enheder, som ikke er kreditinstitutter, ikke er omfattet af begrebet »koncern under tilsyn«, som dette er defineret i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, og at medtagelsen af en sammenslutning som CNCM, der ikke er et kreditinstitut, i den koncern, der er underlagt ECB's tilsyn, ikke kan begrundes med denne bestemmelses formål.

49 For det tredje har CMA anført, at Retten begik en retlig fejl ved anvendelsen af artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, for så vidt som den konstaterede, at det var umuligt for ECB at pålægge de i denne bestemmelse omhandlede centrale organer sanktioner, men ikke på grundlag af denne konstatering udledte, at et sådant organ skulle være et kreditinstitut.

50 Da et effektivt tilsyn efter CMA's opfattelse er betinget af, at der foreligger en sanktionsbeføjelse, og da denne beføjelse kun kan udøves over for kreditinstitutter, finder nævnte bestemmelse kun anvendelse på de centrale organer, der er kreditinstitutter, og den omstændighed, at ECB kan sanktionere de kreditinstitutter, der er tilknyttet de pågældende centrale organer, har i den forbindelse ingen betydning.

51 ECB, Kommissionen og CNCM har bestridt denne argumentation.

– *Domstolens bemærkninger*

52 Artikel 127, stk. 6, TEUF, som er det retsgrundlag, hvorpå vedtagelsen af forordning nr. 1024/2013 er baseret, bestemmer, at Rådet kan overdrage Den Europæiske Centralbank specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber.

53 Skønt denne bestemmelses ordlyd ganske vist tager sigte på »kreditinstitutter« og »andre finansielle institutioner«, skal rækkevidden af den bemyndigelse, der er fastsat i bestemmelsen, fastlægges under hensyntagen til den sammenhæng, hvori denne indgår og de formål, som tilstræbes hermed.

54 I denne forbindelse bemærkes, at artikel 127 TEUF hører under kapitel 2 med overskriften »Den monetære politik« i afsnit VIII i tredje del af EUF-traktaten og fastsætter formålene og de grundlæggende opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) og for ECB.

55 Som generaladvokaten har anført i punkt 55 og 56 i forslaget til afgørelse, har udførelsen af de banktilsynsopgaver, der er omhandlet i artikel 127, stk. 6, TEUF, til formål at sikre kreditinstitutternes sikkerhed og soliditet, navnlig de store kreditinstitutters og bankkoncerners sikkerhed og soliditet, med henblik på at bidrage til at garantere hele Unionens finansielle systems stabilitet.

56 Desuden fremgår det udtrykkeligt af 16., 26., 30. og 65. betragtning til forordning nr. 1024/2013 og af artikel 1, stk. 1, i denne forordning, at disse formål tilstræbes.

57 Navnlig fremgår det af 26. betragtning til forordning nr. 1024/2013, at det for at sikre kreditinstitutters sikkerhed og soliditet er vigtigt med særlige tilsynsordninger til forebyggelse af de risici, der opstår for et kreditinstituts sikkerhed og soliditet både inden for et individuelt kreditinstitut og inden for en bankkoncern eller et finansielt konglomerat.

58 Det præciseres i denne betragtning, at ud over tilsyn med individuelle kreditinstitutter bør ECB's opgaver omfatte tilsyn på konsolideret niveau.

59 I denne forbindelse bemærkes, at det i artikel 4 i forordning nr. 1024/2013 med overskriften »Opgaver, der overdrages til ECB« fastsættes i stk. 1, litra g), at ECB bl.a. har kompetence til at føre tilsyn på et konsolideret grundlag med kreditinstitutters moderselskaber, der er etableret i en af de deltagende medlemsstater.

60 I overensstemmelse med denne forordnings artikel 6, stk. 1, udfører ECB denne opgave inden for SSM, som omfatter ECB og de kompetente nationale myndigheder, og sikrer denne mekanismes effektive og konsekvente virkemåde.

61 Som det fremgår af niende betragtning til forordning nr. 468/2014, har denne til formål at udarbejde og specificere de samarbejdsprocedurer, som er fastsat i forordning nr. 1024/2013, mellem ECB og de kompetente nationale myndigheder inden for SSM, for herved at sikre mekanismens effektive og konsekvente virkemåde.

62 Det er på denne baggrund, at artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 definerer begrebet »koncern under tilsyn« således, at dette bl.a. betegner enheder under tilsyn, som hver for sig har deres hovedkontor i den samme deltagende medlemsstat, forudsat at de er fast tilknyttet et centralt organ, som fører tilsyn med dem i henhold til de betingelser, som er fastsat i artikel 10 i forordning nr. 575/2013, og som er etableret i den samme deltagende medlemsstat.

63 Derfor var det med føje, at Retten i den første appellerede doms præmis 58-64 og i den anden appellerede doms præmis 57-63 fastslog, at tilsyn med kreditinstitutkoncerner på et konsolideret grundlag hovedsageligt opfylder to formål, dels det formål at gøre det muligt for ECB at tage højde for de risici, der kan ramme et kreditinstitut, og som ikke stammer fra kreditinstituttet selv, men fra den koncern, som det tilhører, dels formålet om at undgå at tilsynet med de enheder, der udgør den pågældende koncern, splittes op.

64 Desuden følger det på ingen måde af artikel 127, stk. 6, TEUF, at det »centrale organ«, som er omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, skal være et kreditinstitut.

65 Derimod følger det, således som også generaladvokaten har anført i punkt 62-64 i forslaget til afgørelse, af de formål, der forfølges ved at tildele ECB specifikke tilsynsopgaver på grundlag af artikel 127, stk. 6, TEUF, at denne bør kunne føre tilsyn på et konsolideret grundlag over for en koncern som den, der er

omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, uanset hvilken juridisk form det centrale organ, hvortil enhederne i denne koncern er knyttet, måtte antage, og for så vidt som betingelserne i artikel 10 i forordning nr. 575/2013 er opfyldt.

66 Hvis et sådant tilsyn ikke var muligt, ville en bankkoncern således kunne unddrage sig et tilsyn på et konsolideret grundlag som følge af den juridiske form på den enhed, der fungerer som denne koncerns centrale organ, og kunne dermed risikere at kompromittere ECB's effektive udøvelse af de nævnte opgaver.

67 Følgelig er artikel 127, stk. 6, TEUF og artikel 1 i forordning nr. 1024/2013 ikke til hinder for, at ECB fører tilsyn på et konsolideret grundlag med en bankkoncern, hvis centrale organ ikke er et kreditinstitut, såfremt betingelserne i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013 er opfyldt.

68 Hvad i øvrigt angår CMA's argument om, at Rettens bedømmelse i den første appellerede doms præmis 89 og i den anden appellerede doms præmis 88 er behæftet med en retlig fejl, er det tilstrækkeligt at bemærke, at det følger af Domstolens faste retspraksis, at klagepunkter, der er rettet mod præmisser, som er anført for fuldstændighedens skyld, i en dom afsagt af Retten, ikke kan føre til dens ophævelse og derfor er uvirksomme (dom af 13.12.2018, Den Europæiske Union mod Gascogne Sack Deutschland og Gascogne, C-138/17 P og C-146/17 P, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

69 Som ECB og Kommissionen med rette har gjort gældende, er de nævnte præmisser netop anført for fuldstændighedens skyld, eftersom de blev anført, efter at Retten i den første appellerede doms præmis 88 og i den anden appellerede doms præmis 87 med føje fastslog, at det er i overensstemmelse med formålene med forordning nr. 1024/2013 og med forordning nr. 468/2014 at anvende betegnelsen »enhed under tilsyn« i henhold til artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, uanset om det centrale organ for denne enhed er et kreditinstitut eller ej.

70 Det forhold, at den første appellerede doms præmis 89 og den anden appellerede doms præmis 88 er anført for fuldstændighedens skyld, bekræftes i øvrigt af, at udtrykket »endvidere« anvendes i begyndelsen af disse præmisser.

71 Følgelig må CMA's argumentation, der kritiserer disse præmisser i de appellerede domme, forkastes som uvirksom.

72 CMA's argument om, at ECB's manglende sanktionsmuligheder over for centrale organer som omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 indebærer, at et sådant organ skal være et kreditinstitut, kan heller ikke tiltrædes.

73 Som ECB og Kommissionen har oplyst, hviler dette argument på en analyse, hvorefter ECB's kompetence på tilsynsområdet er betinget af, at der foreligger en sanktionsbeføjelse over for de enheder, som er omfattet af tilsynet.

74 Det er korrekt, således som Retten selv anførte i den første appellerede doms præmis 91 og i den anden appellerede doms præmis 90, at artikel 18 i forordning nr. 1024/2013 fastsætter, at ECB med henblik på at udføre de tilsynsopgaver, som den overdrages i henhold til denne forordning, kan pålægge kreditinstitutter, finansielle holdingselskaber eller blandede finansielle holdingselskaber administrative bøder.

75 Som generaladvokaten har fremhævet i punkt 84 og 85 i forslaget til afgørelse, fremgår det imidlertid på ingen måde af de gældende EU-retlige tekster, at det er en nødvendig forudsætning for at tillægge ECB tilsynsbeføjelser over for en enhed, at der foreligger en sanktionsbeføjelse over for denne enhed,

hvorfor ECB's anvendelse af sin tilsynskompetence på et konsolideret grundlag over for en koncern ikke er betinget af, at ECB har en sådan sanktionsbeføjelse over for en enhed, såsom et centralt organ, jf. artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, som er en del af denne koncern.

76 Det følger heraf, at Retten ikke begik en retlig fejl, da den vurderede, at ECB's manglende sanktionsbeføjelse over for centrale organer som omhandlet i denne bestemmelse ikke er til hinder for, at ECB fører tilsyn på et konsolideret grundlag over for en koncern, hvis centrale organ ikke er et kreditinstitut.

77 Under disse omstændigheder begik Retten ikke en retlig fejl ved at fastslå, at artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014 ikke kan fortolkes således, at den i sig selv indebærer, at et centralt organ skal være et kreditinstitut, og de første anbringenders første led skal derfor forkastes.

Om de første anbringenders andet led

– Parternes argumenter

78 Med de første anbringenders andet led har CMA gjort gældende, at artikel 10 i forordning nr. 575/2013, i modsætning til hvad Retten fastslog i de appellerede domme, indebærer, at et »centralt organ« som omhandlet i denne artikel 10, skal være et kreditinstitut med henblik på anvendelsen af artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014.

79 Ifølge CMA tilsiger en sammenhængende anvendelse af artikel 10 i forordning nr. 575/2013 og af denne forordnings artikel 11, stk. 4, at, eftersom kravene i sidstnævnte bestemmelse kun kan overholdes af et kreditinstitut, følger det implicit, men nødvendigvis, at et »centralt organ« som omhandlet i nævnte artikel 10 skal være et kreditinstitut, for at ECB kan føre tilsyn på et konsolideret grundlag med den pågældende koncern.

80 CMA har gjort gældende, at den fortolkning af artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013, som Retten har anlagt, ikke respekterer denne bestemmelses ordlyd, eftersom denne bestemmelse, for så vidt som den henviser til det »centrale organs [...] solvens og likviditet«, implicit, men nødvendigvis foreskriver, at tilsynet med en koncern, der består af et centralt organ og enheder knyttet til dette, er underlagt betingelsen om, at dette centrale organ er et kreditinstitut.

81 ECB, Kommissionen og CNCM har bestridt denne argumentation.

– Domstolens bemærkninger

82 Indledningsvis skal det præciseres, at artikel 10 og artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 vedrører en undtagelse til anvendelsen af de ved denne forordning fastsatte tilsynsmæssige krav, hvilken er fastsat for kreditinstitutter, som er tilknyttet et centralt organ, som overvåger dem. De første anbringenders andet led vedrører imidlertid ikke eksistensen af en sådan undtagelse, men derimod undtagelsen for en »koncern under tilsyn« som omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, der henviser til betingelserne i artikel 10 i forordning nr. 575/2013.

83 Herved bemærkes, således som Retten med føje anførte i den første appellerede doms præmis 98-100 og i den anden appellerede doms præmis 97-99, at foruden den omstændighed, at denne artikel 2, nr. 21), litra c), alene henviser til artikel 10 i forordning nr. 575/2013, og at sidstnævnte ikke indeholder nogen henvisning til denne forordnings artikel 11, stk. 4, udgør gennemførelsen af den sidstnævnte bestemmelse ikke en betingelse, men en konsekvens af anvendelsen af denne artikel 10,

eftersom det kun er, når den kompetente myndighed i medfør af nævnte artikel 10 undtager kreditinstitutter tilknyttet et centralt organ fra anvendelsen af de tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag, at nævnte artikel 11, stk. 4, finder anvendelse.

84 I mangel af en sådan afgørelse om at meddele en undtagelse finder artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 følgelig ikke anvendelse, og spørgsmålet om, hvorvidt det pågældende centrale organ overholder denne bestemmelse, er uden relevans for så vidt angår ECB's tilsyn med hele den koncern, som udgøres af dette centrale organ og de enheder, som er tilsluttet dette.

85 Hvad angår betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013, hvorefter »[d]et centrale organs og samtlige tilsluttede institutters solvens og likviditet kontrolleres i deres helhed på grundlag af institutternes konsoliderede regnskaber«, må det konstateres, at denne betingelse på ingen måde indebærer, at det pågældende centrale organ skal være et kreditinstitut.

86 Som det fremgår af selve ordlyden af denne bestemmelse, vedrører betingelsen fastsat heri således ikke et individuelt tilsyn med det centrale organ, men en kontrol med solvensen og likviditeten hos den samlede enhed, som det centrale organ og dets tilsluttede institutter udgør, og dette på et konsolideret grundlag, dvs. på grundlag af disse enheders konsoliderede regnskaber.

87 Som Retten med føje anførte i den første appellerede doms præmis 106 og i den anden appellerede doms præmis 105, synes det desuden ikke at være nødvendigt, at det centrale organ er et kreditinstitut, eftersom opfyldelsen af de kriterier, der er nævnt i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013, er tilstrækkelig til, at der kan udøves tilsyn med koncernens overholdelse af de tilsynsmæssige krav.

88 Rettens bedømmelse, hvorefter hverken artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 eller denne forordnings artikel 11, stk. 4, indebærer, at et centralt organ, med henblik på anvendelsen af artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, skal være et kreditinstitut, er følgelig ikke behæftet med en retlig fejl.

89 Under disse omstændigheder kan de første anbringenders andet led ikke tiltrædes, og de første appelanbringender skal forkastes.

Om de to øvrige anbringender

Parternes argumenter

90 Med de to øvrige anbringender, som CMA har fremsat til støtte for appellerne, har denne gjort gældende, at Crédit mutuel-koncernen ikke kan kvalificeres som en »koncern under tilsyn« som omhandlet i artikel 2, nr. 21), litra c), i forordning nr. 468/2014, idet denne koncern, i modsætning til hvad der blev fastslået i den første appellerede doms præmis 136 og 137 og i den anden appellerede doms præmis 135 og 136, ikke opfylder den betingelse, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013.

91 Indledningsvis har CMA gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, da den vurderede, at det fremgik af CNCM's afgørelse nr. 1-1992 af 10. marts 1992 om udøvelse af solidaritet mellem andelslånekasser og andelslånekasser for landbruget (herefter »afgørelsen af 10. marts 1992«), at der bestod en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for Crédit mutuel-koncernen, og at nævnte betingelse derfor kunne anses for opfyldt.

92 I denne forbindelse har CMA gjort gældende, at selv om der inden for den solidaritetsmekanisme, som er etableret ved denne afgørelse, er solidaritet mellem de kasser, der henhører under den samme regionale grupper, består der imidlertid ikke nogen forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet mellem de regionale grupper. Hvis en regional gruppe kommer i vanskeligheder, kan CNCM således ikke pålægge en anden regional gruppe at overføre egenkapital for at støtte den.

93 Den omstændighed, at Caisse centrale du Crédit mutuel kan gribe ind i medfør af en national solidaritetsmekanisme ved at anvende begrænsede midler, som denne er blevet tildelt af de regionale grupper, giver ikke grundlag for at fastslå, at der består en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet mellem de regionale grupper. Ifølge CMA er der blot tale om en tilrådighedsstillelse af en begrænset del af de indskud, som indsamles af de regionale grupper til fordel for denne centrale sparekasse, der stadig er debitor i forhold disse grupper.

94 Subsidiært har CMA anført, at selv hvis det antages, at afgørelsen af 10. marts 1992 fastsætter en sådan forpligtelse, finder denne afgørelse ikke anvendelse på alle de enheder, som udgør den Crédit mutuel-koncern, som er underlagt ECB's tilsyn, idet denne koncern omfatter adskillige filialer under de regionale kasser, som i kraft af, at de ikke er tilsluttet denne koncerns centrale organ, falder uden for denne afgørelses anvendelsesområde og derfor ikke er bundet af nogen solidaritets- og støtteforpligtelse over for de øvrige enheder i nævnte koncern.

95 Følgelig finder CMA, at Retten med urette fastslog, at Crédit mutuel-koncernen opfyldte betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013.

96 ECB, Kommissionen og CNCM har bestridt denne argumentation.

97 Kommissionen har gjort gældende, at den fortolkning af artikel L. 511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender, som Retten lagde til grund, er for restriktiv, og at denne artikel, i modsætning til hvad Retten fastslog, i sig selv giver et tilstrækkeligt grundlag for at anse artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 for opfyldt, uden at det er nødvendigt at undersøge, om det fremgår af afgørelsen af 10. marts 1992, at der er solidarisk hæftelse inden for Crédit mutuel-koncernen.

98 Kommissionen har navnlig henvist til afgørelsen af 9. marts 2018 (nr. 399413) fra Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig) og finder, at Domstolen vil kunne foretage en ændring af Rettens begrundelse i så henseende.

Domstolens bemærkninger

99 Det bemærkes, at Retten – efter at have anført, at den i mangel af en afgørelse fra de kompetente nationale retter nødvendigvis selv måtte træffe en afgørelse vedrørende rækkevidden af L. 511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender – i den første appellerede doms præmis 134 og i den anden appellerede doms præmis 133 fastslog, at bestemmelses ordlyd ikke i sig selv gjorde det muligt at konkludere, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt, idet henvisningen til »de foranstaltninger, der er nødvendige« for at »sikre likviditeten og solvensen for hvert af disse institutter og selskaber og for hele netværket«, var for generel til, at det heraf kunne udledes, at der forelå en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for koncernen for at sikre opfyldelsen af forpligtelserne over for kreditorerne.

100 Det var som følge af denne betragtning, at Retten undersøgte, om en sådan forpligtelse fremgik af afgørelsen af 10. marts 1992.

101 CMA's indsigelse om, at afgørelsen af 9. marts 2018 (nr. 399413) fra Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) ikke kan tages i betragtning ved fortolkningen af artikel L. 511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender, fordi den blev truffet efter de appellerede dommes afsigelsesdato, kan ikke tiltrædes.

102 Således har parterne haft mulighed for at fremsætte bemærkninger for Domstolen om dette spørgsmål, og under alle omstændigheder har Conseil d État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) allerede udtalt sig om denne bestemmelse i en afgørelse truffet den 13. december 2016 (nr. 403418), dvs. før datoen for de appellerede dommes afsigelse.

103 I sidstnævnte afgørelses præmis 5 bemærkede Conseil d État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) navnlig, at den franske lovgiver med vedtagelsen af artikel L. 511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender ikke blot overdrog CNCM den kollektive repræsentation af de Crédit mutuel-kasser, som var tilknyttet Crédit mutuel-netværket, men også pålagde CNCM at sikre samhørighed inden for netværket og sikre anvendelsen af love og administrative bestemmelser om kreditinstitutter, at udøve administrativ, teknisk og finansiel kontrol med organiseringen og forvaltningen af hver enkelt kasse samt at træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for, at nævnte netværk kan fungere korrekt. Endvidere fandt Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), at CNCM, når de pågældende institutters økonomiske situation begrunder det og uanset alle øvrige modsatrettede bestemmelser eller regler, i henhold til denne artikel L. 511-31 kan træffe afgørelse om sammenlægning af to eller flere kasser tilknyttet netværket, om at kassernes virksomheder skal overdrages, og om at de skal opløses. Ifølge Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) fremgår det af denne lov- og forskriftsmæssige ramme, at CNCM, uanset forholdet i Crédit mutuel-netværket mellem de grupper, der udgør netværket, i henhold til lovgivningen har til opgave at udarbejde og gennemføre de foranstaltninger, der indgår i den systemiske regulering af banksektoren, for så vidt angår hele Crédit mutuel-koncernen og i sin egenskab af »modervirksomhed i Unionen« skal have en forebyggende genopretningsplan for denne koncern.

104 I præmis 7 i afgørelsen af 9. marts 2018 (nr. 399413) tilføjede Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), at udøvelsen af disse opgaver, der indgår i reguleringen af kreditinstitutterne, nødvendigvis indebærer, at CNCM har kompetence til at udstede forskrifter henvendt til kasserne med henblik på at sikre, at disse overholder de bestemmelser, der finder anvendelse på dem, og med henblik på at pålægge passende sanktioner, såfremt disse bestemmelser overtrædes. I denne afgørelses præmis 20 fastslog Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), at med henblik på at »sikre likviditeten og solvensen af det netværk«, som de har ansvaret for, har de centrale organer i henhold til artikel L. 511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender beføjelse til at træffe »alle nødvendige foranstaltninger«, og navnlig til mellem medlemmerne af netværket at indføre bindende solidaritetsmekanismer, som ikke alene kan begrænses til indførelse af forhåndsfinansierede ordninger såsom garantifonde.

105 Det fremgår dermed af afgørelsen af 13. december 2016 (nr. 403418) og af afgørelsen af 9. marts 2018 (nr. 399413) fra Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), at de centrale organers forpligtelse i henhold til artikel L.511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender til at »træffe alle de nødvendige foranstaltninger, navnlig for at sikre hvert enkelt instituts og selskabs og hele netværkets likviditet og solvens« indebærer, at CNCM har meget vidtgående beføjelser til at udøve administrativ, teknisk og finansiel kontrol med hele Crédit mutuel-netværket, idet disse beføjelser giver CNCM mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at indføre bindende solidaritetsmekanismer, som f.eks. forpligtelser til at overføre egenkapital og likviditet, der kan pålægges medlemmerne af netværket, og for at træffe afgørelse om sammenlægning af to eller flere kasser tilknyttet netværket, uanset alle modsatrettede bestemmelser og regler.

106 Som generaladvokaten har fremhævet i præmis 125 i forslaget til afgørelse, svarer beføjelsen til at pålægge et medlem af Credit mutuel-netværket at fusionere med et institut i finansiel krise imidlertid til, at dette medlem pålægges at overtage dette instituts passiver, og derfor kan der ved en sådan transaktion lægges en større byrde på dette medlem end den byrde, der følger af, at det pålægges en simpel overførsel af egenkapital og likviditet.

107 Det følger heraf, at artikel L.511-31 i lov om monetære og finansielle anliggender, som fortolket af Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), indebærer en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for Crédit mutuel-koncernen med henblik på at sikre, at forpligtelser over for kreditorerne opfyldes, og ECB havde derfor det fornødne grundlag for at fastslå, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt.

108 På denne baggrund er det ufornødent at besvare de to øvrige appelanbringender, hvorfor disse anbringender skal forkastes som uvirksomme.

109 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal appellerne forkastes i deres helhed.

Sagsomkostninger

110 I overensstemmelse med artikel 184, stk. 2, i procesreglementet træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostninger, hvis appellen ikke tages til følge.

111 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af procesreglementets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

112 Da ECB, Kommissionen og CNCM har nedlagt påstand om, at CMA tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og da CMA har tabt sagen, bør sidstnævnte tilpligtes at bære sine egne omkostninger og betale de af ECB, Kommissionen og CNCM afholdte omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) Appellerne forkastes.

2) Crédit mutuel Arkéa betaler sagsomkostningerne.

Underskrifter